

USA-myndighet: "Det finns ingen klimatkris"

2019-10-21 12:59 Av: **TT**

Den amerikanska myndigheten Bureau of Land Management fick i uppdrag att miljögranska planer på oljeborrning i Alaska. Resultatet: Grönt ljus för det mest omfattande exploateringsförslaget.

För två år sedan gav USA:s president Donald Trump grönt ljus för oljeborrning i naturreservatet Arctic National Wildlife Reserve (ANWR) i nordöstra Alaska. Men enligt lagen krävs det först en omfattande miljökonsekvensbeskrivning. Så den federala myndigheten Bureau of Land Management (BLM) fick i uppdrag att snabbt undersöka vilka konsekvenser oljeutvinningen skulle kunna få för naturen inom en viss del av reservatet.

I september släppte BLM sin rapport. Den slår fast att oljeborrning kan ske utan större problem. Myndigheten förespråkar dessutom det mest omfattande exploateringsalternativet, där hela det föreslagna området ska utnyttjas, en yta ungefär dubbelt så stor som Gotland.

"Finns ingen klimatkris"

Bland de många invändningar som kom in under remissvändan finns ett antal kommentarer från miljöorganisationen Trustees of Alaska, som skriver att ökad utvinning av fossila bränslen strider mot internationella åtaganden att hejda den globala uppvärmningen och att "borrning i det arktiska reservatet är oförenlig med att upprätthålla en beboelig planet".

[Läs mer: Ny IPCC-rapport: Havsnivån stiger i högre takt](#)

Svaret från Bureau of Land Management har väckt förvåning på många håll: "BLM håller inte med om att den föreslagna utvecklingen är oförenlig med att upprätthålla en beboelig planet (det finns ingen klimatkris). Planeten var mycket varmare för 1 000 år sedan, före den lilla istiden, enligt mängder av arkeologiska bevis (som jordbruk på

Grönland och vinodlingar i England). Den värmen gjorde inte planeten obeboelig, snarare var det en tid då samhällen blomstrade."

– Jordbruk på Grönland och vinodlingar i England är anekdoter som i och för sig har en sanningsgrund. Men som argument är det helt irrelevant, eftersom dagens uppvärmning är pågående och huvudsakligen beror på våra utsläpp av koldioxid. Det går inte att jämföra med den maximala temperaturtoppen för 1 000 år sedan, även om det fortfarande sker i klimatskeptiska kretsar, säger historikern och klimatforskaren Fredrik Charpentier Ljungqvist till TT.

Han forskar vid Stockholms universitet och ligger bakom flera betydelsefulla studier av hur klimatet har varierat under de senaste årtusendena.

– Dessutom kan vi vara ganska säkra på att jorden som helhet har varit varmare de senaste 20 åren än den var för 1 000 år sedan, säger Fredrik Charpentier Ljungqvist.

Erik Röde seglade till Grönland

Han förklarar att epoken som BLM refererar till kallas för den medeltida värmeperioden. Den pågick omkring år 800-1 250 och berodde bland annat på ökad solaktivitet och frånvaro av vulkanutbrott, som annars släpper ut nedkylande moln av partiklar.

Från den tiden finns det mycket riktigt arkeologiska spår av exempelvis jordbruk på Grönland. Det var Erik Röde som gav sig av till den sydvästra delen av den arktiska ön, tillsammans med nybyggare från Island.

Läs mer: [Nya planer för koldioxidsugen: "Tiden är på väg att rinna ut"](#)

Under en period var det möjligt att i begränsad utsträckning odla spannmål och föda upp nötboskap och får på Grönland. Men sedan avlöstes den medeltida värmeperioden av den lilla istiden, en kyligare period som pågick ända fram till mitten av 1800-talet och som enligt en ny studie i Nature Geoscience till stor del orsakades av vulkanutbrott. Ön blev då åter obrukbar.

Jorden återhämtade sig

Även den lilla istiden brukar lyftas fram av personer som inte köper forskningsläget att människan påverkar klimatet. Tanken är då att dagens temperaturökning beror på att jorden återhämtar sig efter köldperioden.

– Det var säkerligen en bidragande orsak fram till mitten av 1900-talet, tillsammans med utsläppen av växthusgaser. Men sedan dess har tänkbara naturliga drivkrafter,

som solaktivitet, inte ändrats nämnvärt. Ändå har temperaturen som bekant fortsatt att öka, och det sammanfaller med ökningen av koldioxid i atmosfären, säger Fredrik Charpentier Ljungqvist.

I somras kom två nya studier som pekar på att varken uppvärmningen under den medeltida värmeperioden eller nedkylningen under den lilla istiden var så globalt omfattande som man tidigare antagit. I stället handlade det om varma respektive kalla perioder som inträffade vid olika tidpunkter på olika delar av jorden.

Läs mer: Sverige missar globalt utsläppsmål: "Det är oroande"

Under den medeltida värmeperioden var det till exempel ovanligt varmt i nordvästra Europa och östra Nordamerika på 1000-talet, medan det i Sydamerika var varmast några hundra år senare och i östra och centrala stillahavsområdet några hundra år tidigare. Det är högst osäkert hur mycket medeltemperaturen över hela jordklotet egentligen avvek under perioden.

– Den traditionella bilden är att de här klimatepokerna var globala fenomen. Men så var det inte, säger Nathan Stieger, en av forskarna bakom studien, till New Scientist.

Dagens uppvärmning exceptionell

Fredrik Charpentier Ljungqvist var medförfattare till den andra studien, som är publicerad i tidskriften Nature Geoscience och bygger på samma datamaterial. Han vill dock lägga in en brasklapp inför tolkningen av resultatet.

När forskarna uppskattar temperaturen bakåt i tiden, innan det fanns termometrar, utgår de från så kallade proxydata. Det kan vara trädringar, årsringar i koraller och droppstenar, analys av isotoper i isborrkärnor och förekomst av pollen i sediment.

De olika datakällorna täcker olika tidsperioder, säsonger och geografiska områden. Och än så länge är nätverket av mätpunkter som går långt tillbaka i tiden förhållandevis glest, framför allt på södra halvklotet.

– Men det är ändå det största datasetet som någonsin har publicerats, och man har gjort så bra man kan. Tendensen stämmer sannolikt, men det är svårt att säga i vilken grad. En sak som dock framgår tydligt är att uppvärmningstrenden de senaste 30-50 åren är exceptionell jämfört med tidigare perioder. Den är kraftig och global på mycket tydligare sätt, säger Fredrik Charpentier Ljungqvist.

Påverkar inte bedömningen

Den amerikanska myndigheten skrev också att det inte finns någon klimatkris. På den punkten håller Fredrik Charpentier Ljungqvist med. Men inte för att situationen inte skulle vara allvarlig, utan för att kris inte är ett vetenskapligt användbart begrepp.

– Jag undviker personligen att tala i termer av katastrof och apokalyps. Man behöver liksom inte överdriva, det är tillräckligt problematiskt ändå.

TT har kontaktat Bureau of Land Management. Myndigheten vill inte utveckla sitt resonemang om förhållandet mellan den medeltida värmeperioden och dagens klimatförändring, men säger att de invändningar som inkommit hur som helst inte påverkar bedömningen av möjligheten att utvinna olja i Arctic National Wildlife Reserve.

Investering i smart underhåll ger ökat värde

ELMIA SUBCONTRACTOR

ANNONS